

تاجب خیر و مدبر مسئول

پیل - ۱ - صاب - ۲۳

نسخه ۱۰ ضرر شد

خیا کوله آب

# کتابخانه

اداره خاوری

مهر بکر

حکومت هائزده

ولایت مطبعی

کفرانله : دهاوبکر

کوچوله مجموعه

آبونه شراعتی

ست لک : ۵۰۰

آلن آبی : ۲۰۰

ضرر شد

هفته ده برچیقار علمی ، ادبی ، سیاسی ، اقتصادی مجموعه در

۳۰ ربیع الاول سنه ۱۳۴۱ بازار ایرتسی ۲۰ تشرین ثانی سنه ۱۳۳۸

## طائفرنامه

خلق غمخیزی آراسته ماسلرک .  
 تورکولرک ، ضرب منلرک ، بیلمه چنلرک  
 احمیت موقی اولدینی کوستمه شدک .  
 « خلیفات = قولماور ، آدمی و ربان پوشماهی  
 غمخیز آراسته ، بولردن باشقه ، ( خلق  
 اعتقادلی ) نامیه برطاق شفاهی عقیده لوده  
 واردر . بواعقادر ماوی دینک عارچنده  
 تشکل ایتش ، اکثریمی بودیلردن دها  
 اول وجوده گلشدر . تورکار ، اسلام  
 اولمدر اول ، شامانیزم و لویونیزم دینلرینه  
 تابع اولدیلرندن ، تورکاره طائد اولان  
 حاق اعتقادلی اکثرینه بویکی اسکی دیندن  
 قاله عقیده لودر . بعضیمی ده ارایلرله  
 هر بلردن ، امرایلیاندن باخود یری  
 خرسیتانلردن آلتش ، رفسمی ده سوکرادن  
 کندی کندیجه بکیدن تشکل ایتشدر .  
 اسکی تورکار ، الحاسه قادیلر آراسته  
 یاشایان بوخاق اعتقادلی یازبلامش برکتاب  
 تانی ایتشدر و بوغیر موجود کتبه بعضا  
 « طائفرنامه » ، بضاده « کچه کتتاب »  
 ناملرینی ویرمشلردر . شمال تورکارلرله  
 قیرغیز لازاقلر ، بوکا « کچی کتتاب » دیرلر .

« کچی » ، کلمی ، ذمال تورکجه سنده  
 « کچه » ، مناسنددر . او حالده ، بوتیپورک  
 چوق اسکی برزمانده ، تورک نلرله لازاقلرک  
 برابر یاشادی بر دورده تشکل ایتدی  
 آلاقلیلور .

طائفرنامه احکامی برطاق ایشلرک  
 « اوغورلو » ، یاخود « اوغورسبز »  
 حد ایدیلرندن عبارتدر . زیرا ، خلق  
 زمره سندن اعتقادجه ، زمره لرک و فردلرک  
 کوزه کورونمیش « یری » لری واردر ؛  
 بو یرلرک سودکاری ایشلر اوغورلو ،  
 سودکاری ایشلر اوغورمزدر . مثلا ،  
 بعضی طائلرک یرلری بدی باشنه قادار  
 چوجوقلره کندی اولرنده البسه یایلمه سی ،  
 چپچک یقشدیرلرله سی ، طور شو تورولمه سی ،  
 تارخانه یایلمه سی ایسته من . او حالده ،  
 بو طائلر ایچین بوایشلری ، یا حق اوغورمزدر ،  
 کورولبورک بواعقادرلرک بعضیلری مضرر ،  
 بر حاله کندی یاوروسنه آلبسه یاید بره مامی ،  
 بدوشنه یاید رفسمی بو بولک رفلاکت دکلدر بر  
 اوک چپچک باغیمه ندن هر وم قاله می بو بولک  
 هر وم بیت دکلدر یاربیکرد . همان هر اوک کنیش  
 بر باغیمه می اولدینی حالده ، اکثریمی  
 چپچک کنی ، آخاجدن ، یشلالکنی نصیبمزددر ،  
 بوحاک سیم ، ناشامانیم دورندن قاله

اسامی از اعتقاد اولادین چوق کیسه سدر  
پایه زریه  
ضرر اعتقاد دین بریده نقصان مزایایان  
رأوک اوغور سزا اوله سیدر. بندن دولایدرک.  
اوبن پایدراق بر آدام. مطلقا رحمتی ناقم  
بیراقیر. چونکه بوله اولماز سه یا ثله چکنه یا خود  
بأوده مختیار اوله مایه جفته ایانیر. بواعقد  
یزندن درک. اولر نام برانظامدن محروم  
قالیر. بنه. بواعقد یوزندن پریشان قیافته  
بابایانلک. نامی وریله درک حرمت ایلییر.  
چندن باشقه. طیرناق هر کون سیه من.  
البسه هر کون سیه من. بوله هر کون  
چقیله یاز. وتون وایشلک اوغور او  
اوغور سز کونلری وارد. اعتقاد  
یوزندن بر چوق مستعمل ایشلک کجیکه سی.  
زمانده یا له مایه سی. نقیبه سی. دوخار  
حاصل. حیاضدکی پریشانقلرک باشاچه  
سیدر بری. بویت سنله اعتقاد لر  
طایدر نامه اعتقاد لرک ضررلی اولدنی  
کی. قائملی اولانلری وارد. هرأوک  
برریمی اولدنی بیلورز. دیار بکرده  
بأو پرینه. صاحب. دینلیرک. اولک  
صاحبی. دینلر. او پریمی. اول.  
کیلارله. او جاعش. بفر وطیاعش. ثابت  
نیز طوقولمسی ایستهر. ثابا. قاپ اوکنه

سودو کولمسی. اشیک تمز طوقولمسی امر  
ایدر. ثالثا. اولک هر طرفی ده تمز  
کوره می آرزو ایدر. او پرینه بون  
بوامرلینه اطاعت ایشک. او خانمی ایچ  
الک بولک و طیفیدر. چوق او خانمیری  
واردرک اوبن عز طوققه چایشیرکن.  
نمشرینک امرلری. نهده حفظ الصحه  
ویدیانک دستورلری دوشونور. بالک  
طایدریمه نک. بالکیز او پرینک امرلری  
اوبرق حرکت ایدر. ایشته. طایدر نامه  
بوکی اعتقادلری ده قائملی ایشاره  
سبب اولور.

طایدر نامه نک بعضو اعتقادلری ده  
ضررلی. نهده قائم ایدر. مثلا. طایدر  
قورلدو پنی دورلده. چو جوقر آیانلر  
طایدر. وورورلر اوله شوله. بوله نیردی.  
آیاغی طایدره وورما. اله حق قاپی به کلیر  
طایدره دار بوکا بکزر دها. بر چوق احکام  
وارد. خرق اعتقادینه. طایدر نامه  
دینلیمسی یا طایدره طایدر بوکی احکام  
چوقلقدن یا خود بو عنفلردن. الحاح طایدر  
اطرافند. طویلانیلمشکن بحث ایستادن  
ایلی کلندر. طایدر نامه. کجه کتاب.  
دینلیمسی ده بیلرک کچدن عمالاری بایلمه سندن  
ایلی کلش اوله بیلیر. اسکی قورکلرده.

لوتافك صاخ طرفنه ، قيصراق همل ،  
 سول جهته ، ابله همل ، اولمى اوزده  
 چيدين باخود چوقده در ستم آسبيلردى .  
 صافده كنه اوصاحبنه كارهده ، صولده كنه  
 اوصاحبنه كارهده ، ديبيلردى . بوللردن  
 برى زوجك ، ديكري زوجك پرلر ايدلر .  
 برنجيسنه ، اود آنا ، ايكنجيسنه اود آنا ،  
 آذرلى ده و بريلردى . بو پرلر ، برى برينى  
 سورسه ، حائله مسعود اولوردى . بو پرلر  
 سويش زلرسه حائله بدبخت اولوردى .  
 پرلر سويشمه مشى ، تعبيري بواسي  
 اعتقادك برقيبي سيدر . او حالده ، ديكه  
 كتاب ، اسمى ، طائيدر نامه دن چوق اسكي  
 اولمى لازم كايير .

كوروايورك ، مراوكي هر آدامكه ده  
 بربرسي وار . اسكي توركلر بوشخصى  
 پرلر ، اش ، آدني و بريلردى . هر پرلر ،  
 بومومعه ، نامه ، كلمنى قوللانيرلر .  
 همودا غفري ده ، اش ، كلمنى ، نامه ،  
 قيسره تفسير ايديلور . ديار بكرده ده ،  
 اش ، كلمنى برينه هر بيرسي اولان  
 د نجه ، كلمنى قوللانيامده در . امتنا بولده  
 ايسه ، فلانك برسي ، ديبيلر . ديكه اوراده ده ،  
 اش ، كلمنى برينه ، برى ، نيمى اقمه  
 ايديلدور .

تاهيلر . ديكر زمانلرده ساكن وضاليسر  
 رحالده يكن باخاسه ، اولهغه ، دوزخوردى  
 وتولوم زمانلرده ، ضلال و حواس بروضيت  
 آيلر . بواج ايشدن ريله مصاب اولانلر قرقى  
 كونه ظرفنده ، تاهيلر يلكه فنه حسابي  
 يوزندن برون كوزه كوروفز تملكلر  
 ايچنده بولونورلر . بوكا بئله ، بوشخصلر  
 ، قرقى ، آدى و بريلر . مثلا ، اوله  
 زمانده ، كوهى ، ايله ، كليم ،  
 قرقى اولورلر . دوزخورمه زمانده ، بابا ،  
 آنه و يكي دوكان ياورو ، قرقى اولورلر .  
 اودن بر جنازه چيقدني زمانده ده ، كرله  
 ئوان ، كرله اونك وارثلر ينى ياقين  
 اقربالري قرقى اولورلر . بو قرقيلر ،  
 قرق كونه ظرفنده رطاقم قاعده لره رحابت  
 ايتك مجبوريتنده درلر ، اكر ، بو قاعده لره  
 رحابت ايتلرله ، خسته لى و اولوم كي  
 بويوك تملكلره مروضه درلر . مثلا ،  
 بر او داده ، ايك قرقى قادين برى برين  
 تصادف ايدمك اولورلر . بوللر  
 درخان اوپوشدورمك اقتضا ايدور .  
 اوپوشمزلرله ، بويوك برتملكه تملدي  
 آلتنده قاييرلر . بوايك قرقى قادينك ،  
 ايتره نيمى سويدن ، ايتر آري سيلردن  
 دولان قرقى اولمى اولمى زمانده هيچ برين

پوندر . ایست اوله نکه سیه . ایست  
طوسه لای یاخود نام دولایجه . قرق  
اولسونلر . هینی لاده لر . رحبت اجه  
جیوردرلر . بری بری اوزرنده بولونان  
ایک اوداده . قرقلر باسلار . قرقلر  
هاز بونا بکوز رجوت لاده لر وارد .  
بونلر طوبلامی . تصیف اجه لازمدر .  
طالبر نامه طال بولون اعتقادله طوبلا .  
نیلمه سی ده لازمدر . طالبر نامه احکامیه  
هقانی هنر کی طوبلایلر . بواعتقادله  
هر بری بر آینه . مثبت یاخود منی بر حله  
مربوط بولونه بی ایچین طوبلامی دها  
قولایدر . فط بولنری بیان ارکنکر بکه آذر .  
دها دوضرومی بالکز بر قسمی ارکنکر  
بیایر . مثلا . قرقابانه طال احکامی بالکز  
قادینلر بیایر . تحصیل کوروش طالعار بوکی  
خرافه له اهمیت ورمه کلرندن . بوخصوصه  
معلوماتنی حاریدرلر . تحصیل کورمه شی  
قادینلر ایسه . بوت پرستک زماندن قالان  
بواعتقادلری و آیینلری املا مینک الاسالی  
رکنلری ظن ایدرلر . قرآن کریم طالبر  
نامه احکامنه رحبت و طاغوت آدنی  
وبریور . چینلیر بوا حکامه فونخ - چور  
هرلر .

طالبر نامه احکامی بالکز اعتقادلر و حارث  
دکدر . بواعتقادله کنضا ابتدکی برطاق  
مثبت و یاخود منی همایلرده وارد که بونلر  
آینه . مایقنده درلر . مثلا . چینه  
بیشدر مملک . طورشو قورمانی . آفانی  
طالبرده وورمانی منی آیینلر دندر . قرقلر  
اوبوهدور مملک مثبت آیینلر . بواعتقادله  
آیینلر دینلر سحره لاریشقی اولدنی  
دورلده شکل ابتدکی ایچین . سحره  
طال اعتقادله و آیینلر بونلر لاریشقی  
بولونور : حرام سو اوزرنه آتلاق .  
قورشو و دکلر کی برطاق سحره دستورده  
وارد که بونلر تلفظی طبی حاده لر  
اوزرنه مؤثر اولدینه اعتقاد ایدیلر . مثلا  
دیار بکرده چو جوقلر قیر کده جکلر  
رکون . هوا یاغورلو اولورسه . کونشک  
بولونلر حیفه سی . هوانک ایشامی  
ایچین . چو جوقلر آه سفیده کی سحرلی  
دستوری زنم ایدرلر :

کونی ا کونفر : کل . کل !

ساری اوج ک . کل .

اوغک چاموره دوشمن .

نزه خاموره دوشمنی :

بر پاپ ساون آل . کل !

ذکر ابتدکی مفاصله آلهامیورکه

چو جو قار ، بیتیکاری اولدنی زمانده  
آشغده کی دستوری زیم ایدرلر :

ابراهیم اتم  
قولری کنن  
یتیمی بولام

سکا بر قول آتام . .

چو جو قی . . یتیمی بولورسه ، وعدی  
موجنبجه ، ابراهیم ادهم حرمتنه بر قول آتام .  
یالکز دیاربکر تورکارینه طاندیر  
نامه احکامی طوپلانده قوجهمان بر کتاب  
اولور . دیاربکر کوردلرینک طاندیر نامه  
احکامی ده بوس بوتون باشقه ماهیتده در .  
بر زمردنک هانکی ملیته و عرقه منسوب  
اولدنی لسانی ، طاداتی و خلقی ادبیاتی  
طاندیر نامه احکامینده ، یللی اولور تکیه یکارده ،  
آلتارک مدنیت دایره لری ، مدنی حدودلری  
اولدنی کی ، خاق عنعنلرینک و اعتقادلرینک ده  
حدودی معینی مدنیت ساحلری واردر .  
مثلا ، تورکار خاق مدنی اعتباریه بر زمانلر  
چینلرله مشترکی . بوکوک ، تورک خلقیاتی  
تدقیق ایاک ، چین خلقیاتی واسکی تورک  
اساطیرنی بیلمکسزین ممکن دکدر . . یکی  
مجموعه ، ایله « شاعر » مجموعه ننده اسکی  
تورک اساطیرینه دایر بعضی نوطلر نشر  
ایتمشدم . کابجلمن ، بوتون ولایتده کی

خلق عنعنلرله ، خلق اعتقادلری اسولی  
دائر سنده طوپلارلسه ، بوناری تورک اساطیرله  
وچین خلقیاتیله فارشیلاشدره و قی مهم تقبیله  
واسل اوباق ممکندر .

ضیا کوله آلب

شعر :

ملی قهرمان مصطفی کال پاشایه

نوزلری آلبور قیابینک ضیای

ای اسلامک کونشی مصطفی کال پاشا

چو جو قی ، قادن اختیاریتون بر تورک دنیای

آذانلرله بش وقت دیورلر : پاشام پاشا .

آتافارطده ، دوغدا ، قاریه ده شایر و ردک ،

بکزی سولار اسلامک بوزی کولدی سنکله .

سن صور امیرافیل ، کاش ، قوئلر دجان و ردک

بیک معجزه یاران او قانی کاشنکله .

اوله بر کل و ردک محمدک باغدن

قوئلارم ابدیاً بو جنت یاراغنی .

آج کوکارمه کلکون حریت یاراغنی .

دین سسر دیوارم ادرنه کاشطاغدن .

یورو ، شانلی آقینچی ، یورو ، بختک یار اولسون .

یورو ، سن یغیرک مزده دیک قول سلک .

یورو ، قانی دوشمانه یور اخذنار اولسون .

یورو ، اسیر وطن باشدن باشه قور تولسون .

استانبول : یحیی سام